

Richtlijnen voor pre-operatief laboratoriumonderzoek bij gezonde patiënten (ASA I)

De commissie pre-operatief laboratoriumonderzoek van het Academisch Medisch Centrum te Amsterdam (1984; bl. 2353-6) heeft in haar aanbevelingen een belangrijke bepaling niet opgenomen die mijns inziens zeker uitgevoerd dient te worden: het onderzoek op irregulaire antistoffen. In de toelichting geeft de commissie de argumenten weer die volgens haar pre-operatief onderzoek van ABO-bloedgroep en rhesus(D)factor noodzakelijk maken. Hiermee ben ik het geheel eens. Ik vind het dan ook onbegrijpelijk dat het minstens even essentiële onderzoek op irregulaire antistoffen, waarvoor precies dezelfde argumentatie geldt, niet in de aanbevelingen is opgenomen. Ik zou willen stellen, dat pre-operatief onderzoek van bloedgroep en rhesusfactor weinig waarde heeft als geen bepaling op irregulaire antistoffen uitgevoerd is. Immers, men meent aan een bloedgroep/rhesusbepaling een veilig gevoel te ontnemen (als het nodig is, kan probleemloos bloed gegeven worden), dat echter schijn is zolang de irregulaire antistoffen niet negatief zijn. Tegenwoordig heeft ongeveer 3% van de patiënten zulke antistoffen.

In 1982 werd onder auspiciën van het Centraal Begeleidingsorgaan voor de intercollegiale toetsing (CBO) een consensusbijeenkomst Bloedtransfusiebeleid gehouden, die onder meer geresulteerd heeft in de aanbeveling, geruime tijd voor de voorgenomen ingreep een screening op irregulaire antistoffen te laten verrichten.^{1,2} Daarom hoort deze

bepaling zeker thuis in een pakket pre-operatief laboratoriumonderzoek.

LITERATUUR

- ¹ Anonymus. Richtlijnen voor het bloedtransfusiebeleid in ziekenhuizen. Ned Tijdschr Geneesk 1983; 127: 1803-7.
- ² Aken WG van. Consensus en non-consensus omtrent onderdelen van het bloedtransfusiebeleid. Ned Tijdschr Geneesk 1983; 127: 1818-21.

Eindhoven, december 1984

J.J.M.L. HOFFMANN

In ons artikel wordt niet aanbevolen het pre-operatief onderzoek te beperken tot bepaling van bloedgroep en rhesusfactor. Bij iedere patiënt in het Academisch Medisch Ziekenhuis (AMC) te Amsterdam bij wie behoefte aan een bloedtransfusie kan worden verwacht, wordt natuurlijk kort voor de operatie een kruisproef verricht waarmee irregulaire antistoffen worden opgespoord.

De „type and screen“-strategie die in de door collega Hoffmann aangehaalde consensusstekst (1983; bl. 1803) wordt aanbevolen, is in het AMC om organisatorische en budgettaire redenen nog niet ingevoerd.

Amsterdam, januari 1985

COMMISSIE PRE-OPERATIEF LABORATORIUMONDERZOEK VAN HET ACADEMISCH MEDISCH CENTRUM

MEDEDELINGEN EN BEKENDMAKINGEN

Studiebeurzen van het Ter Meulen-Fonds

Met ingang van 1985 stelt de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen gelden voor reisbeurzen en andere nader te bepalen wetenschappelijke activiteiten beschikbaar uit het Ter Meulen-Fonds. Dit fonds beoogt medisch, biomedisch en biologisch onderzoek te bevorderen, vooral de kindergeneeskunde. Het is gesticht met kapitaal uit de nalatenschap van de heer H.C.E. ter Meulen, die zelf in deze richting werkzaam was. De reisbeurzen zijn

bedoeld voor onderzoek in het buitenland. De duur zal in beginsel 8 maanden, doch maximaal 12 maanden bedragen.

Voor subsidiëring komen de reis- en verblijfkosten van de aanvrager en onder bepaalde omstandigheden die van gezinsleden in aanmerking. Een verzoek om toezending van een aanvraagformulier kan worden gericht aan de Adviescommissie Ter Meulen-Fonds, KNAW, Postbus 19121, 1000 GC Amsterdam.

Nadere inlichtingen verstrekt dr. C.M.A.W. Festen, op hetzelfde adres; tel. 020-222902.

BOEKAANKONDIGINGEN

J. SCHMIDT-VOIGT, *Kardiologische Problempatienten*. Fallgruben für die Herz-Kreislauf-Diagnostik in der Praxis. 176 bl., 117 fig. Springer-Verlag, Berlijn 1984. Prijs: geb. DM. 58,-.

Dit boek bevat te veel om het uitsluitend als titel te vermelden, maar te weinig om serieus te bespreken. In ruim 160 bladzijden probeert de auteur in telegramstijl de diagnostische valkuilen in de cardiologie te markeren. Schrijver maakt daartoe gebruik van echte ziektegeschiedenissen met foto's van patiënten, waardoor het boekje erg veel op het boek van Hegglin gaat lijken, dat echter nu ook

weer onnavolgbaar blijkt. De termen spreken ons ook niet erg aan. Wat te denken van „Sympathikotomie – EKG bei funktioneller Dyskardie“. Een enkele afbeelding staat op zijn kop en de ECG's (EKG's) worden met 50 mm/sec geschreven.

Een erg Duits boekje met een vreemde en verouderde terminologie in opvallende tegenstelling tot al eerder verschenen prachtige moderne cardiologische handboeken in de Duitse taal.

F.L. MEIJLER